

2008/108471 Project Health, Safety and Environment (HSE) in the Work place, Bulgaria
Проект 2008/108471 "Здравословни, безопасни и екологични условия на труд", България

**Заклучителна международна конференция
ПОДОБРЕН СОЦИАЛЕН ДИАЛОГ ПО БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ ЧРЕЗ
СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ БЪЛГАРИЯ И НОРВЕГИЯ**

Приветствие на Пламен Димитров - Президент на КНСБ

Уважаеми г-н Стойнев - Председател на Комисията по труда и социалната политика към Народното събрание,

Уважаеми г-н Мирославов и г-жо Петкова от Министерството на труда и социалната политика,

Уважаема г-жо Михайлова - Изпълнителен директор на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“

Уважаеми г-н Видар Бьорнстед, завърнал се в Конфедерацията на норвежките синдикати LO след два мандата в Парламента на Кралство Норвегия,

Уважаеми братко Ханс Йовен Нилсен от Конфедерацията на норвежките синдикати LO,

Уважаеми представители на работодателите, на работниците и служителите, на медиите, на партньорите,

Уважаеми дами и господа,

Добре дошли на Заклучителната международната конференция „Подобрен социалния диалог по безопасност и здраве чрез сътрудничество между България и Норвегия“, с която приключва съвместният проект на Норвежката конфедерация на профсъюзите - LO и КНСБ „Безопасни, здравословни и екологични условия на труд, България“. Проектът се осъществява в партньорство с Министерство на труда и социалната политика и Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, Института за социални и синдикални изследвания – България и Института за трудови и социални изследвания Fafo - Норвегия.

Като Президент на най-голямата представителна организация на работниците и служителите - Конфедерацията на независимите синдикати в България - искам да отбележа, че един от водещите ни приоритети е активно участие в хуманизирането на работната среда, обхващащо широк набор от действия за осигуряване правото на трудещите се на здравословни, безопасни и екологични работни места. Наша цел е насърчаването на създаване на работни места, характеризиращи се с благоприятен социален климат като предпоставка за осигуряване на „благосъстояние на работното място“ в съответствие с Европейската стратегия за безопасност и здраве при работа.

За осъществяване на този приоритет от особено значение е активният социален диалог на всички равнища. Наскоро беше публикуван шестият пореден двугодишен доклад на Европейската комисия „Индустриалните отношения в Европа 2010“¹. В него ясно е показано, че през последните две

години развитието на социалния диалог беше важен фактор за смекчаване на последствията на кризата и за разработване на програмите за възстановяване. В него се посочва, че „индустриалните отношения се оказаха достатъчно силни и жизнеспособни да се справят с ефекта на рецесията и устояха на натиска на кризата, макар и не с еднакво добър резултат в отделните страни“. Като признание за взаимните усилия е твърдението, че „преговорите и консултациите с участието на социалните партньори изиграха голяма роля в ограничаването на негативните социални последици от кризата“, а „социалният диалог доведе до иновативни отговори в много страни и сектори“, защото „социалните партньори, които най-добре познават света на труда, предложиха нови идеи на политиците“.

Кризата показва, че системата на европейски индустриални отношения в цялото ѝ многообразие и на всички равнища е важна за успеха и стабилността на Европейския социален модел и ще продължи да бъде от значение, особено сега, когато Европа излиза от кризата и навлиза в нов период на растеж.

През периода на осъществяване на нашия проект, социалните партньори на европейско ниво сключиха няколко споразумения, които имат реално значение за всички работници и служители, включвайки такива въпроси като: включващите пазари на труда, родителския отпуск, принципа на равното третиране, включително и на самонаетите, насочен към подобряване на съвместяването на личния, професионалния и семейния живот, които бяха въведени чрез европейски Директиви.

От значение за пилотните сектори са и Директивата, въвеждаща Рамковото споразумение на социалните партньори за превенция на наранявания с остри предмети в болничния сектор и здравеопазването, и Директивата, въвеждаща основни клаузи от Морската Конвенция на МОТ.

Бяха разработени Насоки за добри практики за въвеждане на някои директиви в областта на безопасност и здраве при работа (шум, строителство, изкуствена оптична радиация).

Очаква се социалните партньори да имат жизнено важна роля за реализацията на Стратегия Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Целта е в рамките на десет години да се постигнат повече иновации, по-малко потребление на енергия и ниско въглеродна икономика, както и по-добре квалифицирана работна сила, притежаваща умения и компетенции да работи в новите условия.

И четирите ключови приоритети на Стратегията, започвайки с гъвкавата сигурност и преминавайки към уменията, условията на труд и създаването на работни места, имат пряко отношение към нашия проект. Тяхната реализация не може да стане без усилията на всяка от европейските държави, на синдикатите и работодателските организации на европейско и национално равнище.

Принципите на гъвкавата сигурност трябва да се развиват по-нататък, за да се намали сегментацията на работната сила и да се подкрепят преходите на пазара на труда, особено като се има предвид ситуацията на младите и по-възрастните работници. Гъвкавите схеми на труд трябва да са насочени към улесняване на участието в труда и съвместяването на трудовия и семейния живот.

Социалните партньори трябва да договарят мерки и инструменти за подпомагане възможностите на хората да развиват необходимите умения, съответстващи на бързо променящите се предизвикателства пред заетостта в условията на технологична и организационна промяна и преход към ниско въглеродна икономика. Това е важно и за бизнеса, за да бъде конкурентоспособен и иновативен, и за активното включване на работната сила в пазара на труда и реализация на фундаменталните права. Възстановяването от кризата трябва да се основава на ръст, съпроводен със създаване на заетост - както за високо квалифицираните, така и за ниско квалифицираните работници, с насърчаване на предприемачеството и самонаемането.

Политиката по безопасност и здраве при работа е ясно очертана в Стратегията. Намаляването на трудовите злополуки и професионалните заболявания, стреса и психосоциалните рискове има значение не само за индивидите и тяхното благосъстояние, но и за постигането на по-висока производителност на труда. По-честите преходи в заетостта и новите форми на организация на труда поставят предизвикателства по отношение на условията на труд и качеството на работните места, така че ние се нуждаем от повече усилия, за да не допуснем парадокса повечето работни места да означават по-нискокачествени работни места, или такива с по-лоши условия на труд. Създаването на по-здравословна трудова среда има значение и от гледна точка на тенденцията за удължаване на трудовия живот.

Основното предизвикателство, което стои пред социалните партньори и в Норвегия, и в България, е въвеждането в действие на посочените директиви и Стратегия Европа 2020. Законодателното им въвеждане, обаче, както показва нашият опит, не е достатъчно. То е само предпоставка за възможните подобрения на условията на труд, които в конкретните отрасли и предприятия могат да бъдат постигнати, само ако социалните партньори се ангажират активно със съвместни действия за тяхното инициране и реализация.

Социалният диалог е определящ за модернизацията и трансформацията на индустрията и услугите. Добрите практики израстват от знанието и съвместно договорените цели. Затова ние се нуждаем от устойчива система на индустриални отношения, която признава важната роля на всеки един от партньорите и се основава на ангажираността им и стремежа да се постига консенсус по ключовите въпроси на безопасността и здравето при работа, въпреки понякога различните интереси на труда и капитала. Синдикатите и работодателските организации могат да повишат капацитета си чрез сътрудничество с конфедерациите и организациите от другите европейски страни, да се възползват от техния опит и компетентност.

Уважаеми колеги и гости,

Живеем във времена, които са изпълнени със значими промени, породени от технологичното обновление, глобализацията на икономиката и европейската интеграция, поставят хората в света и Европа все по-близо един до друг. Глобализацията преодолява пространството и премахва границите. Тя създава нови възможности за партньорство между социалните партньори от различни страни и ние трябва да оценим и използваме най-пълно потенциала на тези възможности.

Тази конференция е само един от елементите на сътрудничеството, иницирано от Конфедерацията на норвежките синдикати LO и КНСБ преди две години. Това сътрудничество, изразено в резултатите, постигнати от проекта,

създава реални предпоставки за по-добър и по-ефективен социален диалог по безопасност и здраве при работа в предприятията в 6-те пилотни сектори – транспорт, металургия, здравеопазване, енергетика, строителство, корабоплаване. Надяваме се чрез Мрежата на Комитетите по условия на труд да направим достояние този нов опит и добри практики на повече предприятия, като я разширим и към други отрасли и я превърнем във форум за споделяне на иновативни идеи. Така ще реализираме на практика добавената стойност на проекта.

Сигурни сме, че нашият проект ще продължи да допринася и след приключването си за по-добро прилагане на съществуващото законодателство по безопасност и здраве при работа чрез изградените партньорства и чрез прилагане на обменените добри практики, в частност, почерпени от колегите от Норвегия.

Засилвайки координацията и синергията между социалните партньори на национално равнище в Норвегия и България, ние имаме нужда и от разширяване на партньорството между двете страни, като продължим съвместните си проекти, обмяната на опит и използване на нови механизми за повишаване капацитета на нашите организации в интерес както на ускоряване на растежа на икономиката на страните ни, така и на работниците и бизнеса. Основен приоритет на бъдещото ни сътрудничество остава развитието на уменията и компетенциите, които са ключова сфера на европейския социален диалог, в това число на Европейските секторни комитети, част от които вече изразиха желание да изградят Европейски секторни съвети по работните места и уменията.

Ние високо оценяваме усилията на всички участници и партньори в този проект. Особена благодарност дължим на нашите синдикални колеги от LO и Фафо, които споделиха ценен опит, който несъмнено ще окаже положително влияние върху развитието на социалния диалог в пилотните отрасли.

Искам да подчертая отново значението на финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия за постигнатите резултати чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България. Благодарим за доброто сътрудничество с Иновации Норвегия.

Бих искал да изразя нашето задоволство и от новата инициатива на Норвежкото правителство, включена в Програмата 2009-2014 година, а именно - формирането на **Глобален фонд за достоен труд и трипартитен диалог**. Той ще създаде условия за усъвършенстване на социалния диалог и неговите двупартитни и трипартитни структури и практики, както и на правото на достоен труд.

Като отчитаме, че това са нашите общи приоритети – и на социалните партньори, и на държавата - ние, сме готови да работим заедно за осъществяването им.

Пожелавам ползотворни дискусии по време на Заключителната конференция, които да допринесат за взаимно обогатяване на всички участници и за успешно реализиране на оставащите по проекта дейности за подобряване на работната среда и на социалния диалог и партньорство - както в България, така и в Европа.

Благодаря Ви за вниманието!

